

Lammproduktion – varför då?

Den svenska lammproduktionen är på framåtmarsch och många investerar i utökade besättningar. Men varför satsar man på får och hur är det att vara lammproducent? Här berättar Johan Hörnström och Karin Olsson om varför de satsade på får.

Efter att ha jobbat vid två mjölk-gårdar under tre års tid, Karin som djurskötare och Johan som lantarbetare, fick vi chan-

sen att arrendera en släktgård på Johans sida. Frågorna var många: Vågar vi? Kommer vi att klara av det? Vilken produktion ska vi ha?

Gården var då sedan många år tillbaka en ren växtodlingsgård, vilket vi ville fortsätta med. Men vi ville även få användning för de gamla stallarna. Efter mycket grubblande började vi med att ta kontakt med LRF-konsult, där vi fick rådgivning och hjälp med kalkyler.

Att börja med får var ingen självklarhet för oss, det var mest bara en idé bland alla andra. Vi hade ju jobbat med djur innan och det kändes som ett ganska naturligt steg att ta. Mjölkkor, som vi var vana vid, var inte att tänka på. Stallarna var gamla och allt för slitna för så stora djur, men till får skulle de passa perfekt! Vi ville även slippa detta passande med mjölkningen som mest kändes som en belastning. Investeringarna var betydligt lägre och all ombyggnad av stallarna skulle vi kunna göra själva. Efter mycket räknande, fundrande och forskande fick vi i mars 2006 ett ja från banken. Vi köpte de maskiner vi behövde som redan fanns på gården och tog kontakt med Swedish Meats.

Vi hade tänkt börja med ett 20-tal tackor hösten 2007, alltså drygt ett år efter att vi börjat arrendera gården. Men redan två veckor efter vi tagit kontakt med Swe-

dish Meats fick vi ett erbjudande om 100 tackor till hösten 2006. Vi skulle dessutom få gå med i deras vårlammssatsning och fick köpa djuren på en räntefri kredit. Vad skulle vi säga, det var bara att köra på!

Nu var det bara ett stort problem, förprövningshandlingarna av stallarna var inte klara för att skickas in. Vi visste inte ens hur vi ville ha stallarna eller hur en förprövningshandling görs. Efter några telefonsamtal till länsstyrelsen, där vi fick information om mått och regler, var det bara att sätta igång att mäta och rita. När allt var klart skickades papperen in med hopp om att vi snart skulle få sätta igång, men så blev inte fallet. Ansökan ankom länsstyrelsen den 24 juli, och förprovningen var klar först den 28 december. Det blev en kalldusch, med tanke på att djuren skulle stallas in i oktober. Nya telefonsamtal till länsstyrelsen resulterade i ett igångsättningsstillstånd, vilket gjorde att vi kunde bygga om det som var mest akut i stallet och stalla in våra djur i tid.

Med hjälp av snälla grannar fick vi bete och vall till djuren, eftersom vi inte hade hunnit sått in vall själva. I september kom det så hem 100 glada ungtackor, det var så roligt att äntligen ha egna djur. Nästan samtidigt åkte vi ner på baggauctionen i Linköping och köpte två baggar, en texel och en dorset. Tänkte väl att "nu har vi så vi klarar oss" men så fel vi hade! Det slu-

Johan Hörnström och Karin Olsson, ett ungt par som satsar på får.

tade med att vi fick låna två baggar till betäckningen i november. Behöver vi nämna att vi året efter köpte fyra nya baggar på auktionen...

När lamningarna började i april var vi så taggade. Vi hade 92 ungtackor som lammade under tre veckor. Johan fick till stor del ta hand om det ensam, eftersom vår dotter då endast var tre månader gammal. Karin försökte vara med så mycket det gick, vi hade en liten amningshörna i det gamla mjölkkrummet, och dottern somnade skönt till ljudet av skrikande får i bakgrunden. När lamningarna var över ville vi aldrig se en lammade tacka igen!

Men några veckor senare träffade Johan vår kontakt vid Swedish Meats. Hon frågade då om vi var intresserade av 100 tackor till från samma ställe, på samma räntefria kredit. Det var inte så mycket att fundera över, allt hade trots allt gått bra, det vara bara att köra på... igen. Den jobbiga lamningen var då helt bortglömd.

När det var dags att börja leverera lammen till slakt införskaffades en bra våg. Äntligen fick vi se resultatet av allt arbete. Första lammen vi levererade klassades mycket bra, vi tänkte då att "det här var ju inte så svårt". Men det fick vi äta upp redan vid nästa leverans. Vi hade anmält för många djur och vägde dem först dagen innan slaktbilen skulle komma, det var ett stort misstag. Inte ens hälften var uppe i rätt slaktvikt, det misstaget vill vi aldrig göra om igen.

Våra tackor betäcks för att lamma i januari, de tackor som inte blir dräktiga och ungtackorna betäcks för att lamma i april. Vi har januarilamningarna i en gammal koladugård där vi kan hålla plusgrader även när det är kallt ute.

I och med att vi är med i vårlammssatsningen dras det 250-350 kronor för varje levererat lamm till dess att krediten är betald. Nackdelen med detta är att vi ännu inte får in hela summan för lammen, vilket påverkar likviditeten negativt, men vi behöver däremot inte ta ett lån för tackorna och slipper därmed räntekostnaden.

Så, hur har våra första två år då varit som fårägare. Både positiva och negativa erfarenheter har vi fått... Vi tycker att fåren är mycket trevliga och lättsamma djur. Och relativt "luktfria", vilket grannarna uppskattar. Visst är lamningarna en väldigt jobbig tid, men även mycket rogivande när man kommer ut i stallet och alla djuren mår bra och lammen skuttar omkring. Vi har även märkt att det råder en positiv stämning över hela fårbranschen, vilket är mycket roligt för oss som är nya.

Johan Hörnström & Karin Olsson

Fakta:

Lundagård ligger i Avesta kommun i södra Dalarna.

Brukare: Johan Hörnström, 26 år och Karin Olsson, 26 år samt dottern Patricia snart 2 år.

Areal: 150 ha varav 110 ha arrenden.

Produktion: Spannmål och lammproduktion med ca 200 tackor.

Betfor®

både kraftfoder och grovfoder i ett!

Betfor är ett idealiskt fodermedel till får.

Merparten av energin kommer från den lätt-smälta och unika betfibern, som omsätts i lagom takt i vommen. Betfor är dessutom mycket smakligt och lika energirikt som många kraftfoder.

Betfor är även idealiskt inför betäcknings-säsongen, då en tacka i stigande hull får den högsta fruktsamheten – en grundsten för en lönsam lammköttproduktion.

Kombinera spannmål med 0,1 kg Betfor per tacka och dag med start 3 veckor före betäckningsperioden.

BETFOR®

Danisco Sugar Örtofta, 241 93 Eslöv, tel 040 - 53 70 00.

www.betfor.nu